סיכום פעילות מרכז מנומדין למשפט יהודי ודמוקרטי

2023 – תשפ"ג

MENOMADIN foundation

מרכז מנומדין למשפט יהודי ודמוקרטי
مركز منومادين للقضاء اليهودي والديمقراطي
Menomadin Center for Jewish & Democratic Law
הפקולטה למשפטים
אוניברסיטת בר־אילן

חזון ומשימה

חזון

זהותה היהודית והדמוקרטית של מדינת ישראל מהווה

מקור לשותפות ולשגשוג

משימה

פיתוח תשתית משפטית ואקדמית לחיבור מרכיבי הזהות

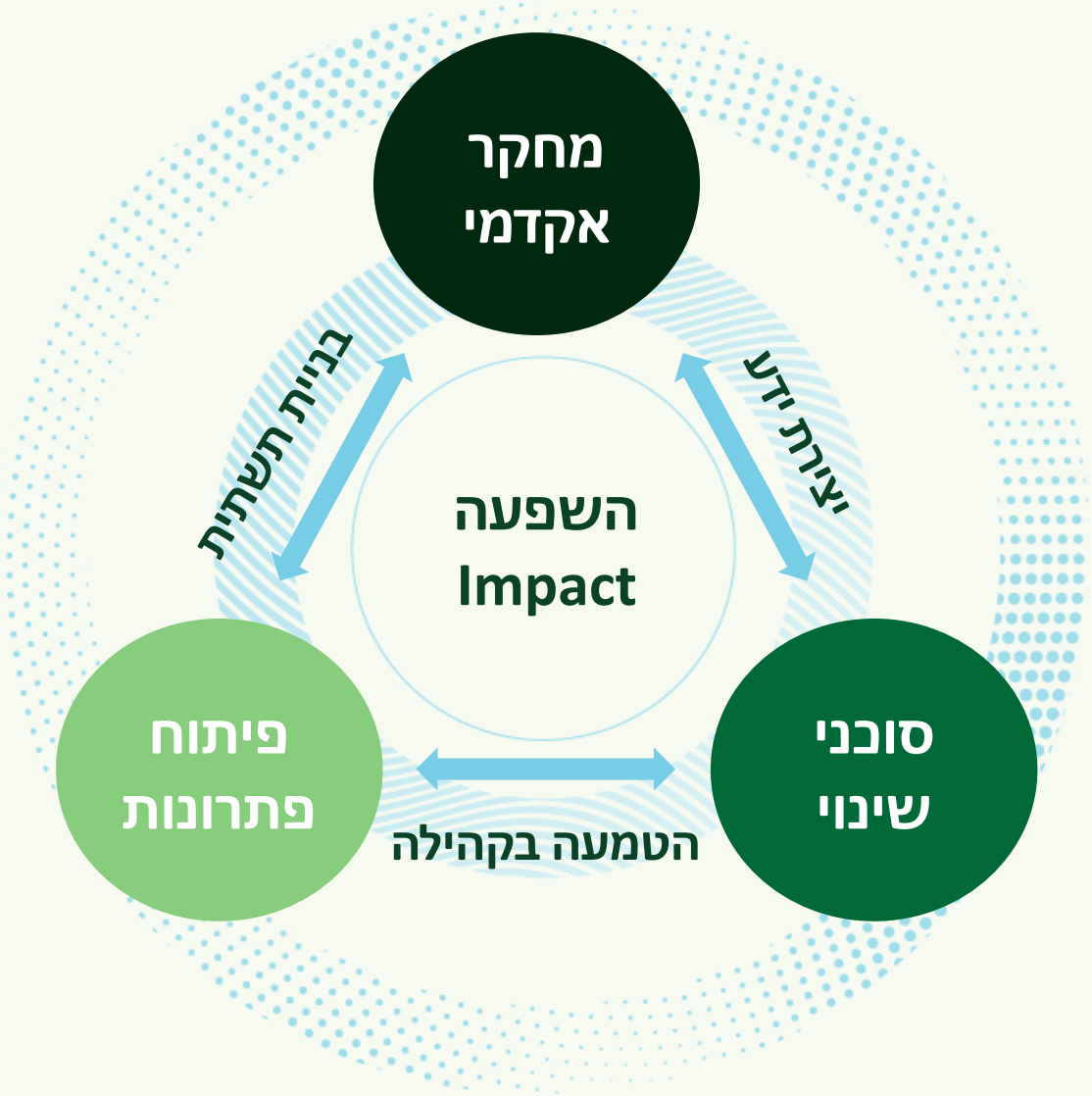
הישראלית ושילובה בשיח הציבורי

MENOMADIN
foundation

תיאורית שינוי

המרכז פועל על מנת **להעשיר את המחקר האקדמי, לעצב סוכני שינוי ולפתח פתרונות משפטיים** עבור זהותה היהודית והדמוקרטית של מדינת ישראל. ענפי הפעולה של המרכז משתלבים יחד על מנת לתרום לשיח הציבורי ולייצר את התשתית המשפטית הנחוצה לעתידה של מדינת ישראל. תשתית זו תאפשר את שגשוגה של החברה הישראלית והבנה בין הקהילות המרכיבות את זהותה.

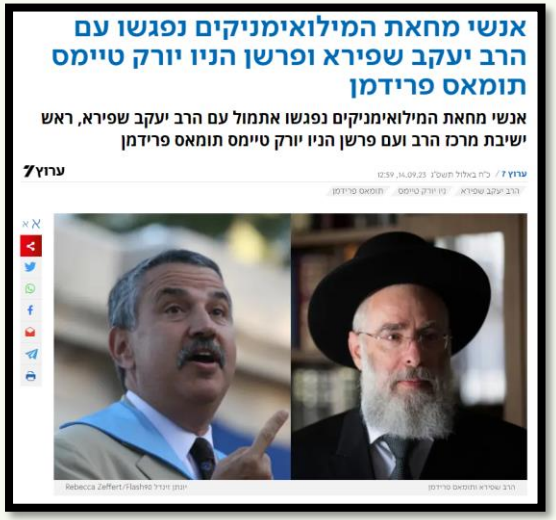
MENOMADIN foundation

פעילות המרכז בצל המהפכה המשפטית

- כנס "**דין. תורה. יהדות ומדינה בצל המהפכה המשפטית**", שערך המרכז בשיתוף עם המרכז ליהדות ומדינה מבית מכון הרטמן. לקראת הכנס גובשה סקירה מקיפה לבחינת השפעת אירועי המהפכה על תחומי דת ומדינה בישראל, שהועברה לגורמי ממשל.
- כנס "**לאן הולכים מכאן? רב-שיח לעידוד הסכמה לאומית**" שנערך בספטמבר 2023, אותו ריכז ראש המרכז, פרופ' שחר ליפשיץ.
- פעילות ראש המרכז פרופ' שחר ליפשיץ ב"צוות הדיקנים" בבית הנשיא, לצד קשר מתמשך עם קבוצות מחאה שונות.

MENOMADIN foundation

פעילות המרכז בצל אירועי ה-7.10 והמלחמה

- פיתוח והפצה של סרטונים בשיתוף סטודנטים וסגל המרכז והפקולטה, שמדגישים השותפות והלכידות של החברה הישראלית.
- התאמת תוכניות העבודה של המרכז למציאות החדשה, תוך חיזוק הקשר השוטף עם הסטודנטים והשותפים.
- גיבוש תכנית עבודה לפיתוח תשתיות, פלטפורמה לשירותים שיאפשרו תהליכי פיוס ובניית הסכמות בחברה הישראלית.
- אקדמיה למען ישראל – שותפות בחמ"ל בר-אילן להסברה ישראלית במרחב האקדמי.
- התנדבות בחקלאות במסגרת סיור לימודי בדרום.

- **216,000: צפיות בוידאו**
- **225,000: תפוצה לאנשים ייחודיים**
- **500,000~: חשיפות לוידאו**

Academia for Israel

MENOMADIN foundation

כנסים ואירועים - קהילות במשבר במרחב משותף

סדרת כנסים בעקבות אירועי ה-7 באוקטובר לאיחוי השסעים בחברה הישראלית

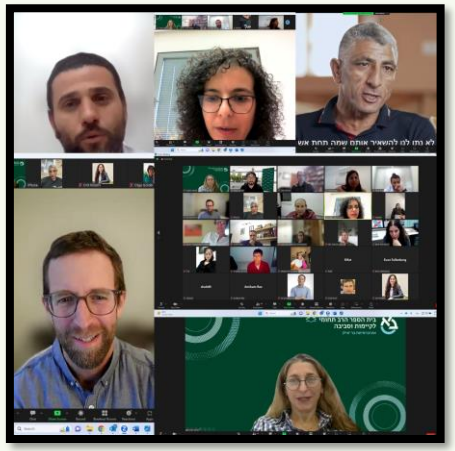
60 משתתפים

8 כנסים ואירועים

MENOMADIN foundation

עידן הקיטוב – פיתוח עתיד של בניית הסכמות

- הקמת **צוות רב-מגזרי לבחינת שילוב גישור בהתדיינות בסכסוכים מנהליים**. בצוות ישתתפו 20 גורמי מפתח ממגזרים שונים ובהם רשויות רלוונטיות, לשכת עורכי הדין, ארגון המגשרים, מוזאיקה ומומחים אקדמיים.
- השקה מחודשת של **מדד ההסכמות** – המחקר המקיף ביותר על השסעים וההיתכנות להסכמות בחברה הישראלית.
- **יצירת מתודולוגיה חדשנית לתהליך קבלת החלטות שיתופי בבית חולים**, לצורך גיבוש הסדר בידי המנהל בסוגיה הרגישה של הכנסת מזון בפסח.
- גיבוש יסודות לפרויקט פיוס ובניית הסכמות ממלכתי-חוקתי עתידי.

MENOMADIN foundation

תכנית התיכונים למנהיגות במשפט

50
סטודנטים מדריכים
+5

8
בתי ספר
+2

התאמת התכנית למציאות המלחמה	• שנת לימודים מקוצרת • מחסור במרחבים מוגנים בקמפוס • למידה היברידית • מתיחות מוגברת בסוגיות של חברה משותפת
ייעוץ מומחים לחברה משותפת בשעת משבר	• עו"ד נוהא פרחן טנוס • ד"ר יעל מעין • ד"ר דיאב חנסאא • ד"ר צביה אלגלי
פיתוח חלופות מותאמות למצב	• סדנה משותפת לסטודנטים יהודים וערבים • הכשרה מקוצרת בתוך תקופת הסמסטר • מסע למידה במסגרת בבתי הספר • קשר עם בתי ספר מפונים מעוטף עזה

MENOMADIN
foundation

קורס אסטרטגיות לשינוי חברתי

הרצאה של עו"ד הילה גפן-שפיץ
על תהליכי ביזור בממסד הדתי

"נותן כלים בפועל איך לראות ולהתמודד עם המציאות הסבוכה הקיימת בנושאי דת ומדינה"

"הקורס היה מעניין ומלמד, הקורס הכי טוב שלקחתי בפקולטה"

משוב לקורס אסטרטגיות

משפט משווה:
אתגרי דת ומדינה בישראל ובהודו

MENOMADIN
foundation

תכנית עמיתי המרכז

13
סטודנטים

7
מפגשים

שיחה על המהפכה המשפטית

פגישה עם עו"ד שגית פרץ-דרעי

סיור למוזיאון "אנו" בהובלת עמיתי המרכז

"אחרי כל מפגש או שיח מצאתי את עצמי חוזרת הביתה ומספרת על המחשבות והמסקנות שלי ועוסקת בנושא עוד הרבה. בתקופה כל כך מקוטבת ומשוסעת להצליח לשבת יחד בחדר ולהיפגש כדי לשמוע, לדבר ולחזק את הסובלנות שלנו זה הדבר הערכי והנכון לעשות. היתה לי חוויה מעניינת, מעשירה ומשמעותית וללא ספק נתרמתי המון." (אור יצחקי-בניסטי, סטודנטית שנה ב' וחברה בתכנית העמיתים)

ערב סיום שנה

MENOMADIN
foundation

קידום מדיניות ציבורית – פרויקטים מרכזיים

- **נישואין וגירושין בישראל** – גיבוש הצעת מדיניות מחדשת, בשיתוף המרכז ליהדות ומדינה במכון הרטמן, ועל יסוד תהליך עומק מקיף.
- **הצעת חוק הרבנים המקומיים** – מעורבות בהליך החקיקה והבעת התנגדות לרכיבים מרכזיים בהצעת החוק.
- **גיור** – גיבוש דו"ח שנתי יחד עם ארגון עתים על מערך הגיור, והדגשת הצורך בפתיחת שערי הגיור בדיונים בכנסת.
- **שבות** – גיבוש סקר ונייר עמדה יחד עם לובי המיליון, לגבי השפעות המלחמה על תפיסות הציבור ביחס לדוברי רוסית בישראל, והצורך בשיפור שירותי הדת המוצעים להם.
- **ירושה** – מעורבות בדיוני משרד המשפטים בתיקון חוק הירושה, וחיזוק ההגנה על זכויות יסוד במסגרתו.

6 דיונים בכנסת

5 ניירות מדיניות

24 ייעוץ לגורמי ממשל

24 חוות דעת משפטיות

MENOMADIN foundation

יום אסטרטגיה לחשיבה מחודשת על משימת המרכז

היכרות עם הצוות

פיתוח חזון המרכז

למידה משותפת

הכנת תוכנית העבודה

יציאה לפעולה

ניתוח הזדמנויות וחסמים

MENOMADIN foundation

תקשורת

חוקרי המרכז הופיעו במבחר ערוצי תקשורת בנושאים מגוונים: הסכמות בחברה הישראלית, המהפכה המשפטית, דת ומדינה, מעמד אישי, מערך הגיור, בירורי יהדות ועוד.

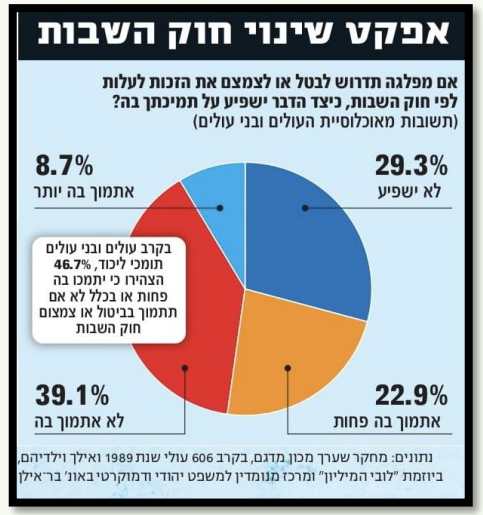

MENOMADIN foundation